

1712/15 עי סי
 2123/15 עי תי
 2126/15 עי סי
 2195/15 עי סי
 2197/15 עי סי

בית המשפט הצבאי לערעורים

בפני כב' ההרכב: אל"ם נתנאל בנישו – אב"ד

אל"ם עזרא קמא – שופט

אל"ם איתן הברמן – שופט

המערערים: 1. יזן כמאל שאכר לחלוח, ת"ז xxxxxxxxxxx

2. נובאני ג'מאל תאופיק אגבאריה, ת"ז xxxxxxxxxxx

3. תאופיק ח'דר תאופיק אגבאריה, ת"ז xxxxxxxxxxx

4. פואד ח'דר תאופיק אגבאריה, ת"ז xxxxxxxxxxx

(באמצעות ב"כ עו"ד לביב חביב, עו"ד ויסאם אגברייה, עו"ד מוהנד חראז, עו"ד סאלח מחאמיד)

נגד

המשיבה: התביעה הצבאית

(באמצעות ב"כ סרן נתנאל יעקב-חי)

ובענין:

המערערת: התביעה הצבאית

(באמצעות ב"כ סרן נתנאל יעקב-חי)

נגד

המשיב: סלים סולימאן סלים הזהוזי, ת"ז xxxxxxxxxxx

(באמצעות ב"כ עו"ד ויסאם אגברייה)

ערעורים על גזרי דינו של ביהמ"ש הצבאי שומרון (בפני כב' ההרכב רס"ן יריב נבון, סא"ל משה אוהד וסא"ל יאיר צדוק, וכן בפני כב' ההרכב סא"ל שרון ריבלין, רס"ן אבישג אגמי מרדכי ורס"ן סמזר שגוג)

בתיקים מס' 1316/13, 1373/13, 1394/13, 1346/13, 1269/13

מתאריכים 12.03.15, 27.05.15, 14.11.13.

(ערעורי הסנגוריה בעניינם של המערערים מס' 1 ו-3 התקבלו,

ערעורי הסנגוריה בעניינם של המערערים 2 ו-4 נדחו,

ערעור התביעה התקבל

חקיקה שאוזכרה:

[חוק העונשין, תשל"ז-1977: סע' 372](#)

[צו בדבר הוראות ביטחון \[נוסח משולב\] \(יהודה והשומרון\) \(מס' 1651\), תש"ע-2009: סע' 204, 205, 205 \(ב\)](#)

(

פסק דין

האב"ד אל"ם נ' בנישו:

בפנינו ערעורי הצדדים בנוגע לעונשים שהוטלו על המערערים 1 - 4 והמשיב (להלן: הנאשמים), בגין הרשעתם בשורה של עבירות, במרכזן הצטרפותם לחוליה צבאית ומעורבותם בניסיון לחטיפת חייל או אזרח ישראלי.

יצוין מיד כי בענייניו של המערער מס' 1 יזן, הוגש ערעור שכוון מלכתחילה גם נגד הכרעת הדין. אולם במהלך הדיון, ויתר בא כוחו על חלק זה של טיעונוי ובוחר להתמקד בשאלת הענישה הראויה.

נעמוד על העובדות בהן הורשעו הנאשמים, נפרוס את טיעוני הצדדים בערעור ונכריע בו.

המעשים בהם הורשעו הנאשמים

בשלהי שנת 2012, הוקמה חוליה צבאית באזור ג'נין, תחת חסותו של "ארגון הג'יהאד האסלאמי הפלשתיני" (להלן: גא"פ). מטרת החוליה הייתה לחטוף חייל ישראלי למטרות מיקוח. על חברי החוליה נמנו תושבי האזור ואזרחים ישראלים. בשלב הראשון, תכננו חברי החוליה להגיע לשטחי

ישראל ולאחר חייל ישראלי, בטרמפיאדות ובאזורים בהם מתרכזים חיילים. על פי התוכנית, לאחר שיתפתה חייל מזדמן לעלות על רכבם, חברי החוליה היו אמורים להשתלט עליו, לחטוף אותו ולהסתירו בדירה שהוכנה לשם כך, מבעוד מועד, בעיר ג'נין. בתכנון ובביצוע החטיפה נטלו חלק כתשעה מעורבים, שגויסו והצטרפו לחוליה בנקודות זמן שונות. לאחר שורת מפגשי תכנון ועם הבשלת התוכנית המבצעית, התפצלה החבורה לשתי חוליות משנה, כאשר לכל חוליית משנה נועד תפקיד מוגדר. נמנה להלן את שמותיהם של המעורבים ונפרט בתמצית את תפקידו של כל אחד ואחד מהם, כעולה מכתבי האישום בפרשה.

- **מג'די אגברייה** (להלן: **מג'די**), פעיל בארגון הגא"פ. אחיהם של שני מעורבים נוספים בפרשה זו **תאופיק ופואד** (המעוררים 3 ו-4).
מג'די הוא העומד מאחורי כל תוכנית החטיפה. הוא הגורם הדומיננטי בכל הנוגע לתכנון הפעולה, לגיוס המשתתפים ולחלוקת התפקידים. בנוסף, במספר הזדמנויות העביר **מג'די** כספים לחברי החוליה לצורך מימון הפעולה, הן בשלבי התכנון והן תוך כדי הביצוע. עוד יצוין כי בשלב הביצוע לא נועד **למג'די** תפקיד מוגדר, אך הוא עודכן בזמן אמת בהתקדמות הפעולה ואף הנחה את המבצעים כיצד לפעול. **מג'די** לא נעצר על ידי הרשויות הישראליות ולא הועמד לדין.

חוליה א' – תפקידה היה לאתר חייל ישראלי בשטחי ישראל, לחטוף אותו ולהעבירו לידי חוליה ב'; על חוליה זו נמנו:

- **יוסף ורדה** (להלן: **יוסף**) תושב קלנסווה, תפקידו היה לארגן ולתכנן מבעוד מועד את הפעולה. בשלב הביצוע, הוא אשר נהג ברכב ששימש לניסיון החטיפה. **יוסף** גויס ראשון לחוליה על ידי **מג'די** באוקטובר 2012. על פי המתואר בכתב האישום, בתחילה סירב להצטרף, אך לאחר מכן נתן הסכמתו והיה מעורב בתכנון ובביצוע העבירה.
- המעורר מס' 3, **תאופיק אגברייה** (להלן: **תאופיק**), תפקידו היה להשתלט על החייל, לכבול אותו ולהשגיח עליו כל זמן שהוא ברכב ועד ההגעה לג'נין. **תאופיק** היה מעורב עוד בשלבי התכנון המוקדמים, ואף נטל בהם חלק פעיל. כך, בסמוך לאחר הצטרפותו לחוליה, גייס **תאופיק**, לבקשת אחיו **מג'די**, ארבעה חברי חוליה נוספים (**סלים**, **יזן**, **נובאני ואנאס**). **תאופיק** אף סייר בדירת המסתור המיועדת עם אחיו. בשלב הביצוע, ישב במושב האחורי של הרכב.
- **סאאד ג'אסר** (להלן: **סאאד**), תפקידו של **סאאד** בדומה ל**תאופיק**, היה להשתלט על החייל ולוודא כי זה אכן מועבר אל דירת המסתור שהוכנה מבעוד מועד באזור ג'נין. בשלב הביצוע ישב **סאאד** במושב לצד **יוסף**, שנהג ברכב. יצוין כי גם **סאאד** היה מעורב בתוכנית עוד משלבי התכנון הראשוניים, ולמעשה הצטרף באותו היום ובאותו המעמד בו צורף **תאופיק**.

חברי החוליה תכננו לעצור ליד חייל ולהציע לו הסעה, ולאחר שיעלה לרכב, להתרחק מעט מהמקום. אז, היה על **תאופיק** לאיים על החטוף באקדח דמה, לתפוס אותו, וביחד עם **סאאד**, שיסתובב מהמושב הקדמי, לקשור אותו ולהובילו לג'נין.

חוליה ב' - תפקידה היה לקבל לידיה את החייל החטוף, לשמור עליו בדירת מסתור בג'נין ולאחר מכן להעבירו למערה סמוכה, שם יוסתר עד להשלמת משא ומתן לשחרור אסירים ביטחוניים; על חוליה זו נמנו:

- המשיב, **סלים הזהוזי** (להלן: **סלים**),
- המערער מס' 1, **יזן לחלוח** (להלן: **יזן**),
- המערער מס' 2, **נובאני אגברייה** (להלן: **נובאני**),

שלושת חברי חוליה זו צורפו לפעולה על ידי **מג'די ותאופיק** בשלב מתקדם יחסית ולאחר שכבר הבשילה התוכנית המבצעית. השלושה הסכימו ליטול חלק בפעולה. עם זאת בשלב הביצוע, נותר חברי חוליה ב' חסרי מעש, היות שחברי חוליה א' לא הצליחו לחטוף חייל או אזרח, כפי שיובהר להלן.

מעורבים נוספים בפרשייה, מלבד חברי צמד חוליות המשנה המנויים לעיל, הם:

- מערער מס' 4, **פואד אגברייה** (להלן: **פואד**). נאשם זה צורף למזימה על ידי אחיו **מג'די** שסיפר לו על הכוונה לחטוף חייל וביקש את סיועו בהכנסתם של **תאופיק** ו**סאאד** לשטח ישראל, בהובלתם לאום אל פחם וביצירת חבירה עם **יוסף**. בהתאם לכך, הזמין **פואד** שלושה מקומות בהסעה המסיעה פועלים פלשתיניים לישראל וביום 30/12/12 חדר **פואד**, יחד עם השניים, לשטח ישראל. בהמשך נפגשו השלושה עם **יוסף** ו**פואד** שב לג'נין.
- **אנאס ג'בארין** (להלן: **אנאס**), תושב אום-אל-פחם, במהלך חודש דצמבר 2012, **תאופיק** ו**סאאד** עדכנו אותו על אודות תוכנית החטיפה. הוא הסכים להלין את חברי חוליה א'. בפועל, **אנאס** הלין אותם בליל ה-30/12/12.

ביום 30/12/12, הגיעו **תאופיק**, **סאאד** ו**פואד** לעזון, שם עברו את גדר ההפרדה ונכנסו לישראל שלא כדין ומשם נסעו לאום-אל-פחם. **תאופיק** יצר קשר טלפוני עם **יוסף** וזה חבר אל השלושה בגייפ שחלונותיו מושחרים. משם נסעה החבורה למחסום ברטעה, שם ירד **פואד** מהרכב וחזר לג'נין. חברי החוליה הנותרים המשיכו בנסיעה לכפר ברטעה, שם רכשו חבל ואזיקוני פלסטיק לקשירת החטוף. כן רכשו סכין, אקדח דמה, כובעים לצורך הסתרת פניהם ממצלמות אבטחה וכפפות להסוואת טביעות אצבעותיהם.

לאחר מכן, נסעו חברי החוליה בכבישי ישראל במטרה לחטוף חייל. חברי החוליה הסתובבו באזור השרון וחדרה, עצרו בצמתים ובתחנות הסעה בסמוך לקבוצות חיילים והמתינו כי חייל יבקש לעלות לרכב, אך דבר זה לא התממש. למחרת, לאחר שלנו בביתו של **אנאס**, המשיכו חברי החוליה

בניסיון לאתר חייל בצמתים ובתחנות הסעה באזור תל-אביב, כפר-סבא והשרון. הם עצרו פעמים רבות בסמוך לתחנות אוטובוס, תחנת רכבת או מקומות בהם המתינו נוסעים. בסמוך לתחנת ההסעה בצומת פרדסיה, פנה יוסף לאזרח ולחייל ששהו במקום בניסיון להעלותם לרכב, אך הדבר לא עלה בידו. בשלב זה, נסע יוסף לענבתא שם נפגש עם מג'די, שהעביר לו 1500 ₪, להמשך מימון הוצאות הפעולה.

נוכח כישלונותיהם החוזרים, החליטו חברי החוליה על שינוי שיטת הפעולה, באופן שתאופיק וסאאד יסתתרו בחלקו האחורי של הרכב, ולאחר שיעלה נוסע לרכב, יתנפלו עליו מאחור וישתלטו עליו. על אף השינוי האמור, לא עלה בידם לאתר חייל שיאות להיכנס לרכב. בשלב זה, ומשהגיעה שעת חצות, עצרו חברי החוליה בסמוך למחסום אייל, שם ביקשו להעביר את הלילה. בשעה 03:00 לערך, נעצרו חברי החוליה ברכבם על ידי כוחות הביטחון, בעודם ברכב.

ההליכים בבית המשפט קמא

כאמור, חברי החוליה הועמדו לדין, חלקם באזור וחלקם בישראל. להלן נפרט את העבירות בהן הורשעו ואת העונשים שנגזרו עליהם:

- **יוסף ורדה** הורשע בבית המשפט המחוזי, בת"פ (לוד) [1497/02/13](#) מ"י נ' ורדה ואח' בעבירות של ניסיון חטיפה לשם רצח או סחיטה לפי [372 לחוק העונשין](#), תשל"ז – 1977, ובמתן שירות להתאחדות בלתי מותרת. נגזרו עליו 8 שנות מאסר לריצוי בפועל, לצד מאסר מותנה. עוד נקבע בפסק הדין כי מתחם העונש ההולם את מעשיו נע בין 7 ל- 10 שנות מאסר. בגזר דינו ציין בית המשפט המחוזי כי עונשו של יוסף הושפע מנסיבות חריגות, בין היתר מהעובדה כי בתחילה סירב ליטול חלק במעשה החטיפה, עד שמג'די כפה עליו את ההשתתפות באיומי אקדח.
- עניינו של **סאאד** נדון בתיק (שומרון) [1319/13](#). הוא הורשע בעבירות של ניסיון לחטיפה בכוונה לכליאה שלא כדון, לסחיטה ולאיומים וכן ביצוע שירות עבור התאחדות בלתי מותרת. נגזרו עליו 12 שנות מאסר לריצוי בפועל, לצד מאסר מותנה. מן הראוי לציין כי בית המשפט קמא פסק כאמור, תוך שהוא סוטה מהסדר טיעון, במסגרתו עתרו הצדדים לעונש מוסכם של שמונה שנות מאסר לריצוי בפועל. בית המשפט קמא נימק את הסטייה מההסדר, בכך, שלטעמו, הרף העליון של מתחם הענישה שנקבע בעניין יוסף ורדה נמוך משמעותית מהרף הראוי והוא אינו משקף את חומרת המעשים. נוכח האמור, נקבע מתחם של בין 7 ל- 14 שנות מאסר לריצוי בפועל, ובתוך המתחם נקבע עונשו בסמוך לרף העליון.

בדיון בערעור הסנגוריה על חומרת עונש זה (ע' 1595/15) הציגו הצדדים הסכמה מחודשת, במסגרתה ביקשו להטיל על המערער עונש של 10 וחצי שנות מאסר לריצוי בפועל. בית משפט זה נתן תוקף של פסק דין להסכמה האמורה, תוך קביעה כי בקשת שני הצדדים

לגבי העונש הראוי משקפת את כיבוד עקרון ההסתמכות של המערער מחד גיסא, ומאידך גיסא, נותנת ביטוי לחומרת העבירה.

- בתיק (שומרון) 1369/13 **התוב"ץ נ' תאופיק אגברייה**, הורשע המערער מס' 3, **תאופיק אגברייה**, בעבירות של ניסיון לחטיפה בכוונה לכליאה שלא כדין, לסחיטה ולאיומים, ביצוע שירות עבור התאחדות בלתי מותרת וזריקת חפצים לעבר אדם או רכוש. בגין עבירת ניסיון החטיפה נגזרו עליו **12 שנות מאסר** לריצוי בפועל. בגין עבירת יידוי האבנים נגזרה עליו חצי שנת מאסר נוספת, אותה קבע בית המשפט קמא כי תרוצה חציה בחופף וחציה במצטבר.
- המערער מס' 4, **פואד אגברייה** הורשע בתיק (שומרון) 1369/13 **התוב"ץ נ' תאופיק אגברייה**, בעבירות של **סיוע** לניסיון חטיפה, בגינה נגזרו עליו **5 שנות מאסר לריצוי בפועל** ומאסר מותנה. בגזר הדין נקבע מתחם ענישה הנע בין 4 ל- 8 שנות מאסר לריצוי בפועל לעבירת הסיוע לניסיון חטיפה. עוד נקבע כי חלקו בפרשה קטן משמעותית מחלקם של שותפיו, הן נוכח העובדה כי הוא הוכנס בסוד העניינים בשלב מאוחר, והן נוכח תרומתו המינורית, שהתבטאה בסיוע לחברי החוליה להיכנס לישראל בלבד.
- המשיב, **סלים הזהוזי** הורשע בתיק (שומרון) 1373/13 **התוב"ץ נ' סלים הזהוזי**. גם הוא הורשע בעבירה של ניסיון לחטיפה בכוונה לכליאה שלא כדין, לסחיטה ולאיומים. בנוסף הורשע בנשיאת נשק ללא היתר. בגין עבירות אלו גזר עליו בית המשפט קמא עונש של **4 שנות מאסר לריצוי בפועל**, לצד מאסר מותנה. בית המשפט קמא קבע כי חרף כותרתו של סעיף האישום בו הורשע **סלים**, מתחם העונש הראוי למעשיו זהה למתחם הענישה שנקבע ביחס לעבירת "הסיוע לניסיון חטיפה", קרי מתחם הנע בין 4 ל- 8 שנות מאסר לריצוי בפועל. בית המשפט קמא נימק את קביעתו בעובדה כי חלקו של **סלים** בפרשה קטן משמעותית מחלקם של שותפיו העיקריים. עוד ציין בית המשפט קמא כי לקח בחשבון את עברו הנקי, גילו הצעיר, החרטה שהפגין, כמו גם העובדה כי הוא היה הראשון מבין המעורבים להודות, דבר שהביא לקידום ההליכים ולחסכון בזמן שיפוטי.
- המערער מס' 1, **יזן לחלוח** הורשע בתיק (שומרון) 1316/13 **התוב"ץ נ' יזן לחלוח**, במסגרתו נגזרו עליו **תשע וחצי שנות מאסר** לריצוי בפועל: 9 שנים בגין ניסיון החטיפה וחצי שנה נוספת בגין עבירות של זריקת אבנים וקשירת קשר לחברות ופעילות בהתאחדות בלתי מותרת. גם בעניינו נקבע כי מתחם העונש ההולם את עבירת ניסיון החטיפה בנסיבות האמורות, נע בין 7 ל- 14 שנות מאסר. בקביעת עונשו של **יזן** בתוך המתחם, לקח בית המשפט קמא בחשבון את העובדה כי הוא ביקש ליטול חלק פעיל בחטיפה, ואף ביקש, מיוזמתו, להימנות על חברי חוליה א', שתפקידם היה מרכזי יותר. עוד ציין בית המשפט כי, בשונה מ**סלים**, עודכן **יזן** בזמן אמת על ידי **תאופיק** בהתקדמות החטיפה. מאידך גיסא, התחשב בית המשפט קמא בגילו הצעיר ובהעדר עבר פלילי.

- המערער מס' 2 **נובאני אגבריייה** הורשע בתיק (שומרון) 1394/13 **התוב"ץ** נ' **נובאני אגבריייה**. נגזרו עליו **שבע וחצי שנות מאסר לריצוי בפועל**, לצד מאסר מותנה. בית המשפט קמא הדגיש כי **נובאני** נכנס בסוד העניין בלב פתוח ובנפש חפצה. עוד צוין כי **נובאני** השתתף בפגישה המכרעת, במהלכה סוכם סופית מתווה הפעילות ואף חולקו התפקידים השונים בין המשתתפים. עוד נקבע כי על אף ש**נובאני** לא נטל חלק מעשי במימוש תוכנית החטיפה, חלקו כמבצע עיקרי אינו שולי. עם זאת, בית המשפט קמא הבהיר כי מצא מקום להקל בעונשו של **נובאני** ביחס לעונשו של **יזן**. ראשית, בניגוד ל**נובאני**, **יזן** הביע נכונות לקחת חלק בליבת הפעילות וביקש להצטרף לחוליה שתיכנס לישראל ותבצע את החטיפה בפועל. זאת, בנוסף לעובדה כי **יזן** הורשע בעבירות נוספות של זריקת חפצים וקשירת קשר לחברות ופעילות בהתאחדות בלתי מותרת.
- לבסוף נציין כי על מעורב אחר בפרשייה, **אנאס ג'בארין** נגזרו **שלוש שנות מאסר לריצוי בפועל** (בת"פ (מחוזי לוד) 1497-02-13). **עונש** זה היה פרי הסדר טיעון, במסגרתו הורשע בעבירות של אי מניעת פשע, רכישת נשק והחזקתו, נשיאת נשק וסחר בנשק.

ערעורי הצדדים

ערעורי ההגנה

ב"כ המערערים מס' 3 ו-4 (**תאופיק ופואד**), טען כי טעה בית המשפט קמא בפרשנותו **לסעיפים 204 ו-205** לצו בדבר הוראות ביטחון [נ"מ] תש"ע-2009, שעניינם העונש בגין ניסיון. בהתאם לפרשנותו של הסנגור, העונש המרבי לעבירה של ניסיון חטיפה בנסיבות ענייננו, עומד על 10 שנות מאסר. בנוסף, טען ב"כ המערערים כי היה על בית המשפט קמא להשוות את עונשו של **תאופיק** לכל היותר לעונשו של **יוסף**, באופן שזה לא יעלה על 8 שנות מאסר. הסנגור התרעם על התעלמות בית המשפט קמא מעונשו של **יוסף** כאמור, וטען לסטייה בלתי מוצדקת מעיקרון אחידות הענישה. עוד נטען כי בניגוד לקביעתו של בית המשפט קמא, המוטיבציה שעמדה בבסיס תוכנית החטיפה לא הייתה אידיאולוגית-לאומנית, אלא כלכלית. לבסוף, נטען כי בעניינינו של **תאופיק**, יש לקחת בחשבון את היותו בוגר-רך, כמו גם את העובדה כי הוא הלך שבי אחר אחיו הגדול **מג'די**, באופן ששיבש את שיקול דעתו.

באשר למערער מס' 4 (**פואד**), נטען כי רמת הענישה ההולמת בעניינינו צריכה להילמד מרמת הענישה שנקבעה בגזר דינו של **אנאס**, שכן מעשיו של **פואד** זהים למדי מבחינת חומרתם וריחוקם מליבת הפעילות. נוכח האמור, נטען כי הענישה הראויה בעניינינו של **פואד** נעה בין שנתיים וחצי לבין שלוש וחצי שנים.

גם ב"כ המערער מס' 2 (נובאני), טען כי העונש של מרשו חורג באופן קיצוני מרמת הענישה בפרשייה. ב"כ המערער ביקש ללמוד על רמת הענישה ההולמת את מעשיו של מרשו מהעונשים שנקבעו לשותפיו: **סלים**, שהורשע באותה העבירה ובאותן הנסיבות, נשפט לארבע שנות מאסר. **יוסף**, שחלקו בניסיון החטיפה היה מרכזי ומשמעותי ביותר, נדון לשמונה שנות מאסר. נוכח האמור, סבר הסנגור כי היה על בית המשפט קמא לגזור על **נובאני** עונש קרוב יותר לעונש שנגזר על **סלים**.

לטענתו של ב"כ המערער מס' 1, **יזן**, העונש שהוטל על מרשו הינו חסר פרופורציה למעשים בהם הורשע. עוד טען כי טעה בית המשפט קמא כאשר קבע מתחם ענישה זהה לזה שנקבע בגזר דינו של **סאאד**, אשר חלקו בפרשה היה חמור לאין שיעור. לדעת הסנגור, בעשותו כן, יחס בית המשפט קמא ל**יזן** את מעשיהם של יתר הנאשמים, אשר תכננו את החטיפה ואף נטלו חלק פעיל בביצוע. נוכח עיקרון אחידות הענישה היה על בית המשפט קמא לגזור את עונשם של יתר הנאשמים, ו**יזן** בכללם, ביחס לעונשו של **יוסף**, אשר היה הדמות הדומיננטית ביותר בחולייה שנכנסה לישראל. חרף האמור, סטה בית המשפט קמא מרמת הענישה שהותוותה בעניינו של **יוסף**, מתוך רצון מובהק להחמיר עם הנאשמים, ללא כל הצדקה מהותית. על כך הוסיף הסנגור כי בית המשפט קמא התעלם מנסיבותיו האישיות של **יזן** ומגילו הצעיר, כמו גם מיחסי התלות שהתפתחו בינו לבין **מג'די**, היות שהאחרון שימש כמעסיקו. לבסוף, נטען כי ששת החודשים הנוספים שנגזרו בגין יתר העבירות, הינם בגדר החמרה חסרת הצדקה.

ערעור התביעה הצבאית

ערעור התביעה נסב על קולת העונש שגזר בית המשפט קמא על המשיב **סלים**. לטענת התביעה, כפי שנקבע בגזר דינו של **תאופיק**, מתחם הענישה בגין עבירת הניסיון לחטיפה בנסיבות שבנדון עומד על 7-14 שנות מאסר לריצוי בפועל. משכך, לא היה מקום להעמיד את עונשו על 4 שנות מאסר בלבד. התביעה עמדה על החומרה היתרה הנודעת לעבירת ניסיון החטיפה ולהשלכותיה האסטרטגיות מרחיקות הלכת. עוד התייחסה התביעה לנימוקי בית המשפט וביקשה לדחותם. כך, טענה כי אין לזקוף את כישלון החטיפה לזכותו של **סלים**, שעירב עצמו בלב פתוח ובנפש חפצה במעשה הנפשע. עוד נטען כי למשיב נועד תפקיד קריטי, וניתן ללמוד על כך מהעובדה כי הוא נכח בישיבת התכנון המקדימה, במסגרתה חולקו התפקידים וסוכם מתווה הפעילות הסופי. בנוסף, נטען כי יש להחמיר בעונשו של המשיב באופן שישמור על אחידות בין עונשו לבין עונשם של **יזן** ו**נובאני**, להם נועד תפקיד זהה לתפקידו של המשיב. לבסוף, סברה התביעה כי שגה בית המשפט קמא כשלא ייחד מתחם ענישה לעבירת החזקת האקדח בה הורשע המשיב. התביעה הדגישה כי עבירה זו אינה חופפת את עבירת ניסיון החטיפה, וכלל אינה קשורה אליה. על כן, הימנעות בית המשפט קמא מלקבוע מתחם עונשי נפרד לעבירה זו, גרם לכך שהיא נבלעה בעבירת ניסיון החטיפה, ולא הוברר מהו העונש שנגזר לגביה, אם בכלל.

דין והכרעה

העונש המרבי בעבירת ניסיון

ב"כ המערער מס' 3, ביקש לטעון באשר למגבלה החלה, לשיטתו, על תקרת הענישה בעבירת ניסיון. את טיעונו, הוא מבסס על ניתוח [סעיפים 204, 205](#) לצו בדבר הוראות ביטחון [נ"מ], תש"ע-2009 כפי נוסחם בעת גזירת העונש, טרם תיקון 45 לצו. במיוחד, מכוון הסנגור לפסקה מתוך סעיף [205 \(ב\)](#) אשר קבע:

"אחת היא, מלבד בכל הנוגע לעונש, אם העבריין עושה את כל הנחוץ מצידו כדי להביא את מעשה העבירה לידי גמר, או אם הביצוע השלם של כוונתו נמנע מחמת נסיבות שאין לו שליטה בהם, או אם נמנע מרצונו הוא מלהוסיף ולבצע את כוונתו" (הדגשה אינה במקור).

לשיטת הסנגור, המילים "מלבד בכל הנוגע לעונש", משליכות על פרשנותו של [סעיף 204](#), הקובע כי:

"מלבד אם נאמר בחיקוק או משתמע ממנו אחרת, כל דין החל על הביצוע של העבירה המושלמת, חל גם על ניסיון לעבור אותה".

לשיטתו, הוראת סעיף [205 \(ב\)](#), מחריגה את סוגיית העונש מההוראה הכללית [שבסעיף 204](#), ומכאן כי קיימת לקונה.

נראה כי הסנגור הנכבד נקלע לכלל טעות פרשנית. הפסקה אליה הפנה בסעיף [205 \(ב\)](#), נועדה לאפשר לבית המשפט להתחשב בסיבה שהביאה לאי השלמת העבירה במסגרת גזירת הדין. אין היא מכוונת כלל ועיקר להטיל הגבלות באשר לעונש המרבי בגין עבירת ניסיון. בנוגע לתקרת העונש, חלה ההוראה הכללית הקבועה [בסעיף 204](#), ממנה נובע כי העונש המרבי בעבירת ניסיון זהה לעונש המרבי בעבירה המושלמת.

פרשנות זו, אינה מתחייבת אך מלשונם הברורה של הסעיפים, אלא גם מההיסטוריה החקיקתית שהביאה לקבלתם.

בעבר, הוסדרה סוגיית הניסיון במסגרת הצו בדבר כללי האחריות לעבירה, תשכ"ח-1968.

בנוסחו המקורי של צו זה, קבע המחוקק כי ניסיון ייענש במחצית העונש הקבוע לצידה של עבירה מושלמת ([סעיפים 19 ו-20](#) לצו בדבר כללי האחריות לעבירה, תשכ"ח-1968). הוראה זו שונתה בעקבות פסק דינו של בית משפט זה בעניין [קודסי](#) (ע' איו"ש 02/xxx קודסי נ' [התובע הצבאי](#) (פורסם בנבו, 23.12.01)). באותו עניין, עמד בית המשפט לערעורים על המגבלות אותן מטיל הסעיף בענישה בגין ניסיון, ועל העובדה כי הסעיף המקביל [בחוק העונשין](#), תשל"ז-1977, שונה זה מכבר.

על רקע זה, שונה הדין באזור, במסגרת תיקון מספר 2 לצו בדבר כללי האחריות לעבירה, שהתקבל ביום 23.06.05. עיקרו של התיקון באימוץ נוסחו של סעיף [34 ת](#) [לחוק העונשין](#) הנ"ל, המשווה בין העונש המרבי בעבירת ניסיון לבין העונש המרבי הקבוע בדין העבירה המושלמת.

לימים, נקלט הצו בדבר כללי האחריות לעבירה לתוך הנוסח המשולב של הצו בדבר הוראות ביטחון [נ"מ], תש"ע-2009 מבלי ששונה נוסחו כפי שהיה קבוע [בסעיף 204](#), אותו הבאנו לעיל.

עיננו הרואות כי לאחר שבית המשפט הצבאי לערעורים העיר את הערותיו בעניין **קודסי**, ביקש המחוקק לשנות את הדין ולאמץ את הגישה העונשית המקובלת בדין הישראלי, המשווה בין היתר, בין העונש המרבי אותו ניתן להטיל בעבירת ניסיון, לעונש אותו ניתן לגזור בגין העבירה המושלמת.

לנוכח האמור, אין אחיזה לטענת הסנגור, לא בלשון החוק ולא בהיסטוריה החקיקתית שלו.

משכך, צדק בית המשפט קמא כאשר קבע כי העונש המקסימאלי בעבירת ניסיון לחטיפה בכוונה לכליאה שלא כדין, עומד על 20 שנות מאסר.

יוער, להשלמת התמונה, כי תיקון 45 לצו בדבר הוראות ביטחון [נ"מ], תש"ע-2009, אינו משנה דבר בסוגיה זו.

אחידות הענישה - עקרונות

כאמור, חלק מרכזי של טיעוני הצדדים התרכז סביב הצורך לשמור על אחידות ענישה בין כלל המעורבים בפרשה, אלה שנדונו בפני בתי המשפט הצבאיים ואלה שעניינם התברר בפני בתי המשפט המחוזיים.

עיקרון אחידות הענישה הינו עיקרון המושרש היטב בשיטת משפטנו. לפיו, מקום בו מובאים לדין מספר מעורבים בעבירה, ישאף בית המשפט ליצור מדרג עונשי המשמר יחס של שקילות בין העונשים המוטלים עליהם, בהתחשב במידת מעורבותם ואשם, ובשים לב לנסיבות ביצוע העבירה ולנסיבות האישיות של מבצעה.

על חשיבות עיקרון זה, עמד ביהמ"ש העליון אין ספור פעמים. כך למשל בעניין **חסן**:

"עיקרון אחידות הענישה הוא עיקרון יסוד במשפט הפלילי אשר נועד להבטיח שוויון בפני החוק ולמנוע שרירות בענישה... עיקרון זה מקבל משנה חשיבות כאשר מדובר בנאשמים שונים המורשעים בגדרה של אותה פרשה. במצב דברים זה מצדד עיקרון אחידות הענישה בהטלת עונשים דומים על מי שביצעו מעשים דומים וכן בשמירה על יחס של שקילות בין מבצעייהם של מעשים הנבדלים זה מזה במניינם, חומרתם או בנסיבותיו האישיות של המבצע." ([ע"פ 2580/14 חסן נ' מדינת ישראל](#) (פורסם בנבו, 23.09.14))

ועוד:

"האמירה אחידות הענישה איננה אמירה סתמית. היא באה למנוע אי צדק משווע בענישתם של נאשמים שהעובדות והנסיבות אשר מתקיימות לגביהם זהות או דומות. אין מדיניות עקרונית זו באה להציב ענישה שגרתית, טכנית ושבלונית שאין לסטות ממנה" (רע"פ [1776/94](#) עובדיה נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 25.05.94).

בדומה, נפסק על ידנו כי :

"עקרון אחידות הענישה קובע כי ככלל יש לשמור על מתאם בין עונשו של שותף אחד ועונשו של שותף אחר לאותם המעשים. ביצעו את אותם המעשים, ואין נסיבות אחרות מפרידות ביניהם- יענשו באותה המידה. אם ביצעו מעשים שונים בחומרתם (למשל האחד עברייני עיקרי והשני מסייע), או כי נסיבותיהם שונות (עבר פלילי, נסיבות אישיות וכדומה), יינתן המשקל היחסי להבדלים ביניהם בעונש שייגזר על כל אחד תוך שמירת פרופורציה מתאימה." (עד"י [3117/09](#) התוב"ץ נ' אברהים דעמי (פורסם בנבו, 27.10.09).

על אף האמור, יש לזכור כי עיקרון זה הינו אך אחד מהעקרונות על פיהם גוזר בית המשפט את הדין. למולו עומד עיקרון אינדיווידואליות הענישה, לפיו בבוא בית המשפט לגזור את דינו של נאשם, עליו להפעיל את שיקול דעתו, תוך בחינה פרטנית של כל מקרה לגופו והתחשבות בנסיבותיו האישיות של הנאשם, ולאזן אל מול נסיבות ביצוע העבירה וחומרתה. (ראו [רע"פ 3173/09](#) פראגין נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 05.05.09)).

על רקע זה כבר נקבע זה מכבר כי :

"אין כלל אחידות הענישה קובע – א פריורי – כי דין אחד לכל העבריינים המורשעים באותו סוג של עבירות, ולא בהכרח ילמד בית המשפט מהכרעת הדין או מגזירת הדין של אחד לגבי חברו (בין שהואשם יחד עם חברו באותו כתב אישום ובין שלא). כל מקרה והנסיבות המיוחדות שבצדו, לאמור נסיבות העבירה ונסיבותיו האישיות של הנאשם." (ע"פ [5640/97](#) רייך נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 28.03.99)).

על כן :

"כשענישה אחידה זו אינה מבטאת נכונה את מדיניות הענישה הראויה למקרים הספציפיים, כי אז תבוא ענישה הולמת יותר, וזאת אם מעת דרגת שיפוט גבוהה יותר, ואם על ידי בית המשפט שיאמץ לעצמו את המדיניות המדריכה של דרגות השיפוט שמעליו" (עניין עובדיה הנ"ל)

סבורני כי קביעות אלה נכונות גם לאחר כניסתו לתוקף של תיקון 113 [לחוק העונשין](#), תשל"ז – 1977.

התיקון מציב כעקרון על את עקרון ההלימה (סעיף 40ב לחוק), לפיו:

**"העיקרון המנחה בענישה הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה
בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו".**

כאמור, במסגרת קביעת מתחם העונש ההולם יש לשקול ולאזן בין ערכים חברתיים כללים, לצד נסיבות אישיות קונקרטיות של הנאשם, כאלו הקשורות בביצוע העבירה וכאלו שאינן קשורות בביצוע העבירה.

אומנם, אחידות הענישה אינה נמנית על רשימת השיקולים לעונש שפורטה בתיקון. עם זאת, סבורני כי עיקרון זה מצוי בין שיקולי הענישה אותם נדרש בית המשפט להביא בפניו, בהיותו חלק אינטגרלי של קביעת עונש ההולם את נסיבות המקרה, ומבטא את חלקו היחסי של הנאשם באירוע העברייני.

לסיכום, אוכל לומר כי לעיקרון אחידות הענישה מקום מרכזי בשיקולים אותם יביא ביהמ"ש לידי ביטוי בגזר דינו. יחד עם זאת, הודגש כי אין מדובר בעיקרון מוחלט. בכל מקרה ומקרה מוטלת על בית המשפט החובה לאזן בין נסיבותיו הקונקרטיות של הנאשם, לבין יצירת מסד משפטי וודאי ואחיד המגולם כאמור בעיקרון זה.

ברוח דברים אלה קבענו בעבר:

**"...על אף שהדגשנו חזור והדגש שעיקרון אחידות הענישה הינו עיקרון מרכזי
בשיטת משפטנו, אין בו לבטל את חובתו של ביהמ"ש לנהוג על פי מיטב שיקול
דעתו המקצועית ואת אחריותו לגזור את הדין בהתאם..."** (עי (איו"ש) [1167/09](#)
התוב"ץ נ' עבד רבה (פורסם בנבו, 29.10.09)).

שיקולי ענישה כלליים

[סעיף 213](#) לצו בדבר הוראות ביטחון [נ"מ], תש"ע-2009 מגדיר את עבירה החטיפה באזור. הסעיף מונה שורה ארוכה של נסיבות המביאות להחמרת הענישה. בין היתר, קובע הסעיף כנסיבה מחמירה מטרה של סחיטה או איום. לצד עבירה זו, הקבועה בסעיף [213 \(ד\)](#) לצו, קבע המחוקק עונש מקסימאלי של 20 שנות מאסר.

ואכן, דעת לנבון נקל כי חומרה רבה טמונה בעבירה זו, ואף בניסיון לעבור אותה, כפי שארע בנידון דידן.

הערך החברתי המוגן בעבירת החטיפה הינו ההגנה על ריבונותו וחירותו של הפרט. כאשר עבירה זו מבוצעת מתוך מניע ביטחוני, דוגמת המקרה הנוכחי, בו מטרת הנאשמים הייתה לחטוף חייל או אזרח ישראלי למטרת שחרור אסירים, עולה חשש מבוסס כי אף שלמות גופו של הקורבן תיפגע עד כדי מוות.

על רקע זה, הדגשנו זה מכבר את החומרה המיוחדת הטמונה בעבירת החטיפה בנסיבות האמורות.

כך נפסק בעניין צלאח אלג'עברי :

"אין צורך להכביר במילים על חומרת העבירה של ניסיון החטיפה לצורך פיגוע מיקוח ועל הסכנה הטמונה במעשה מסוג זה. פיגוע של חטיפה לצורכי מיקוח הוא פיגוע אסטרטגי... מעבר לסיכון חיי אדם בעבירת החטיפה, פעולה כזו עלולה להוביל לשרשרת של תגובות אזוריות שסופן מי ישורו ויעיד על מקרהו של גלעד שליט, אשר השלכותיו הסופיות טרם ידועות." (ע' [1001/10](#) צלאח אלג'עברי נ' התביעה הצבאית (פורסם בנבו, 14.04.10)).

ובדומה, בעניין פארס אלג'עברי :

"אין צורך להכביר מילים על אודות הסיכון הביטחוני המוגבר העלול לצמוח מחטיפת אזרח ישראלי לשם שחרור אסירים. סיכון זה אינו כולל בחובו אך סיכון ממשי לגדיעת חייו של הקורבן, אלא גם פוטנציאל להשפעה משמעותית על התמונה הביטחונית האזורית הכוללת.

על רקע האמור, יש מקום לענישה מרתיעה בעבירה זו. (ע' [1669/10](#) פארס אלג'עברי נ' התוב"ץ (פורסם בנבו, 20.6.11)).

ובעניין אבו רגילה :

"ואכן, לא בכדי קבע המחוקק עונש מקסימאלי של 20 שנות מאסר לעבירה זו, אשר פגיעתה הייחודית בביטחון אך הולכת ומתחזקת בשנים האחרונות, עד כי הפכה לאחת מהשאיפות המרכזיות של ארגוני הטרור הפועלים ללא הרף באזור" (ע' [4149/08](#) התוב"ץ נ' אבו רגילה (פורסם בנבו, 22.6.09) ההדגשה אינה במקור).

עוד מן הראוי לציין כי הדברים אינם נחלתם הבלעדית של בתי המשפט הצבאים באזור יהודה ושומרון. כך לדוגמא קבע ביהמ"ש העליון בעניין עמאשה :

"מטעם זה, חותרים ארגוני המחבלים להביא לשחרורם, וחטיפת חייל צה"ל לצרכי מיקוח הינה דרך פעולה מוכרת, שתוצאותיה הכואבות מוכרות, למרבה הצער, לכל. נמצאנו למדים, אפוא, כי תוכניתו של המערער הייתה בעלת חומרה מופלגת. מימוש מזימתו עשוי היה לסכן באופן ממשי את בטחונה של מדינת ישראל ואת בטחון חייליה. תוכניתו חרגה משאיפה לגרימת נזק או פגיעה נקודתיים בביטחונה של מדינת ישראל, שכן היו לה השלכות רחב מעבר לחטיפתו של חייל ספציפי. בנוסף, יש בה, בתוכנית שרקם המערער, כדי

**להשתלב בפעילות המתמשכת של ארגוני הטרור נגד המדינה וכדי לשמש
כ"ידם הארוכה" לצורך ביצוע של פעולות עוינות" (ע"פ 5326/05 עמאשה נ'
מדינת ישראל (פורסם בנבו 4.3.09))**

עוד אדגיש כי, למקרא שורת הפעולות שבוצעו על ידי חברי החוליה המבצעת, לא ניתן לקבל את הטיעון הכללי, לפיו הנאשמים היו מחוסרי נחישות להשלים את העבירה ולכן לא הייתה מסוכנות ממשית ממעשיהם.

כאמור, הנאשמים לא חסכו מאמצים על מנת לתכנן את מזימתם, להכין מקומות מסתור, לטוות דרך פעולה מדוקדקת ולאתר קורבן פוטנציאלי. כך, הוקמו מקומות מסתור, נקבעה תוכנית פעולה מפורטת ביותר, כולל בכל הנוגע לדרך בה ייחטף החייל, יוכנס לרכב, ינוטרל ויוצא בהמשך לגינין. כך, גם נרכשו האמצעים הדרושים לביצוע החטיפה. מועד העבירה נבחר להיות בסמיכות ובערב השנה האזרחית החדשה, מתוך מחשבה כי במועד זה תהיה נוכחות מוגברת של נוסעים, ובכך יוקל ביצוע החטיפה.

אף בשלבי הביצוע נעשו פעולות רבות על ידי חברי החוליה השנייה. אלה הגיעו למקומות רבים, עצרו בצמתים רבים, בתחנת הרכבת בבית יהושע, בתחנות הסעה בסמוך לקבוצות חיילים והמתינו שחייל יבקש לעלות לרכב. גם לאחר שכוונתם הראשונה לחטוף חייל לא מומשה, לא אמרו נואש, והמשיכו עוד יממה שלמה בניסיונות ממשים לחטוף ישראלי, תוך הרחבת מעגל הקרבנות האפשריים גם לאזרחים. בהתאם, ביום השני, המשיכו לתור אחרי קורבן בתל אביב, כפר סבא ואזור השרון, תוך עצירות רבות בסמוך לתחנות אוטובוס, תחנת רכבת ומקומות אחרים בהם המתינו חיילים ואזרחים. חברי החוליה לא הסתפקו בעמידה פסיבית ליד תחנות ההסעה, אלא פנו לאזרח ולחייל בניסיון לגרום להם לעלות לרכב. משנוכחו לדעת כי אינם מצליחים לממש את מזימתם, אף שינו את שיטת פעולתם, אולם גם זאת ללא הצלחה. מעבר לכך, יש להדגיש כי יתר חברי ההתארגנות היו מיועדים לבצע תפקידים משמעותיים, כל אחד לפי חלקו, כפי שפורט לעיל.

הנה כי כן, כפסע היה בין הפעולות שננקטו, לבין השלמת החטיפה, וזו נמנעה מסיבות חיצוניות לחברי ההתארגנות. כאמור, פוטנציאל הסיכון אשר היה טמון במימוש כוונתם של הנאשמים היה רב, הן לקורבנות הישירים והן לאינטרס הציבורי הרחב יותר.

לפיכך, היבטי החומרה והסיכון של מעשי הנאשמים מחייבים ענישה מחמירה ומרתיעה.

עוד נדגיש כי כאשר עסקינן בעבירה המבוצעת בחבורה ועל פי תכנון מוקדם, אין ליחס משמעות רבה לתפקיד אותו נטל נאשם זה או אחר במסגרת הניסיון המשותף לממש את המזימה. בעניין זה כבר קבענו כי:

"כאשר עסקינן בפעילות מאורגנת בה קיימת זהות רצונות מלאה בין כל חברי החוליה ומשכל אחד ואחד מחברי החוליה נדרש לתרום את חלקו הייחודי להוצאת הפיגוע אל הפועל ואף מילא

חלק זה, אין משמעות רבה לאופי התרומה (ע' [1067/05](#)+1065 אבו סמרה ואח' נ' התוב"ץ (פורסם בנבו, 14.09.05) ובדומה בע' [2777/09](#) ואח' התוב"ץ נ' ג'אגוב ואח' (פורסם בנבו, 28.6.12)).

לבסוף, אציין כי לנוכח פוטנציאל הנזק האמור, אין משמעות רבה, בעיניי, למניע של המעורבים. על כן, דעתי היא כי אין לייחס חשיבות רבה לטענה, לפיה חלק מהמעורבים פעלו ממניע כלכלי, או כתוצאה מתלות כספית במג'די.

לנוכח קביעות אלה, מתחייבת המסקנה כי, בענייננו, יש לתת מקום מרכזי לשיקולי הגמול וההרתעה. בהתאם, יש לקבוע כי כלל המעורבים ראויים לעונש מאסר ממושך ומרתיע.

לצד האמור, במישור הכללי, יש לזקוף לזכותם של המעורבים את העובדה כי בסופו של יום לא גרמו במעשיהם לפגיעה בנפש. יש אף להתחשב בהודאתם באשמה.

שיקולי ענישה פרטניים ויישום

כאמור, טיעון מרכזי בערעורי ההגנה נוגע לצורך לשמור על אחידות ענישה בין כלל המעורבים.

בענייננו, שניים הם פסקי הדין היכולים לשמש אותנו כאמת מידה לרמת הענישה הראויה בפרשה. מחד גיסא, עניינו של **יוסף וורדה**, אשר אין להמעיט מחומרת מעשיו. יוסף נשפט כאמור ל-8 שנות מאסר, תוך התחשבות בעובדה כי סירב להשתתף בעבירה עד שהדבר נכפה עליו באיומים על ידי **מג'די**. סבורני, בהתאם לפסק דינו של ביהמ"ש המחוזי, כי יש לתת משקל משמעותי לנסיבה ייחודית זו, שאינה מאפיינת את יתר המעורבים בפרשה. מאידך גיסא, עומד פסק דינו של בימ"ש זה בעניינו של **סאאד ג'אסר**, שעונשו הועמד על 10 שנות מאסר ומחצה.

אגב כך, אציין כי בעיניי, אין בעונשו של **אנאס** כדי לשמש קנה מידה לעונשם של יתר המעורבים, בשל מעורבותו השולית בפרשה ותפקידו הממוקד. עם זאת, נזכיר כי על אף נסיבות ייחודיות אלה, הוטלו על **אנאס** 3 שנות מאסר.

אין ספק כי את עונשו של **תאופיק**, אשר גם הוא נמנה על החוליה אשר תפקידה היה לחטוף את החייל, יש לגזור תוך התייחסות לשני פסקי דין אלה.

נבחן את מעשיו של **תאופיק** ואת נסיבותיו. כאמור, **תאופיק** נמנה על החוליה המבצעת. עם זאת, יש לזכור כי הוא אף היה מעורב בשלבי התכנון המוקדמים. במסגרת זו, גייס 4 חברי חוליה נוספים וסייר בדירת המסתור המיועדת עם אחיו **מג'די**. **תאופיק** הינו כבן 22 ועברו נקי. מעבר לכך, הוא הורשע בעבירה נוספת של ביצוע שירות ובעבירה של זריקת חפצים.

מעורבותו של **תאופיק** בשלבי התכנון, גיוס אחרים והרשעתו בשתי עבירות נוספות, גם אם פחותות בהרבה בחומרתן, מבדילות את עניינו לחומרה מזה של **יוסף וסאאד**. על רקע זה ובשים לב לסירובו הראשוני של **יוסף**, נסיבה שאינה מתקיימת בעניינו של **תאופיק**, יש לקבוע שהיה מקום להחמרה בעונשו של זה האחרון. עם זאת, חומרת מעשיו של **תאופיק** עולה אך במעט על אלה של **סאאד**, אשר גם הוא היה מעורב בתוכנית החטיפה משלבי התכנון. לנוכח האמור, **לו דעתי הייתה נשמעת, היינו מעמידים את עונשו של תאופיק על 11 שנים ושלושה חודשים כמאסר לריצוי בפועל.**

מכאן, לשאלת עונשם של חברי חולית המשנה השנייה, שתפקידם היה לקבל את החייל החטוף ולשמור עליו בדירת המסתור ובמערה סמוכה.

מוכן אני להניח כי גם את עונשם של יתר הנאשמים שבפנינו יש לגזור בהתאמה לעונשיהם של חברי חולית המשנה הראשונה. יחד עם זאת, בשים לב לתפקידם הנפרד, תוקפו של עקרון אחידות הענישה מצטמצם.

בעניינו של המערער מס' 2, **נובאני**, מן הראוי להתחשב בעברו הפלילי המוכתם. ואכן, **נובאני** הורשע בשנת 2011 בעבירה של השלכת מטען צינור לעבר ג'יפ צבאי. לקולא, נתחשב בעובדה כי הוא צורף לתכנון בשלב מתקדם יחסית ולא מימש את חלקו על פי התכנון, בעקבות אי הצלחתם של יתר חבריו לחטוף חייל או אזרח ישראלי. כאמור, בעניינו, ביהמ"ש גזר 7 וחצי שנות מאסר. סבורני כי עונש זה הולם את מידת מעורבותו בעבירות ואת יתר הנסיבות לקולא ולחומרה, אשר פורטו על ידי הצדדים. **לנוכח האמור, אציע לחברי שלא להתערב בגזר דינו של נובאני.**

המערער מס' 1, **יזן**, אף הוא נמנה על החולייה שתפקידה היה לקבל את החטוף. יזן הורשע בשתי עבירות נוספות שעניינן זריקת אבנים וקשירת קשר לחברות בהתאחדות בלתי מותרת. בניגוד לאחרים, **יזן** ביקש ליטול חלק פעיל בחטיפה ולהצטרף לחברי חולייה א'. הוא אף עודכן בזמן אמת בהתקדמות התוכנית. לצד האמור, יש להתחשב בעובדה כי **יזן** היה בן 19 בלבד בעת ביצוע העבירות והוא מחוסר עבר פלילי. לאור האמור, דעתי הינה כי שמירה על מדרג עונשי ראוי מצדיק הקלה מסוימת בעונשו של **יזן**. על כן, **לו דעתי הייתה נשמעת היינו מעמידים את עונשו על 8 שנות מאסר ומחצה.**

המשיב, **סלים הזהוזי**, הורשע בעבירה נוספת של נשיאת נשק. אף הוא נמנה על חברי חוליה ב', שהייתה אמורה לקבל את החטוף, להסתירו ולהשגיח עליו. סלים היה כבן 20 בעת ביצוע העבירה ועברו נקי. כאמור, ביהמ"ש קמא גזר עליו 4 שנות מאסר, עונש הנופל במידה ניכרת מזה של יתר חבריי החוליה המקבלת. בתום בחינת הדברים, מגיע אני למסקנה כי אין מקום ליצירת הבחנה עונשית כה משמעותית בין משיב זה לבין יתר חבריו. בעיניי, ביהמ"ש לא נתן משקל ראוי לעצם הצטרפותו של המשיב לעבירה בעלת מאפייני חומרה בולטים ואף לא להרשעתו בעבירה נוספת כאמור, גם אם זו פחותה בחומרתה. יחד עם זאת, יש להתחשב בגילו הצעיר, עברו הנקי, הודאתו המהירה באשמה והחרטה שביטא. לנוכח האמור, מגיע אני למסקנה כי המדרג העונשי הראוי והאיזון הנכון בין שיקולי הענישה השונים בעניינו של **סלים** מצדיקים קבלת ערעור התביעה

והעמדת עונשו על 5 שנות מאסר. אדגיש כי בכך לא נמצה את הדין עם סלים בהתחשב בנסיבות הקולא האמורות ובהתאם לכלל, לפיו, בהחמירה בעונש, ערכאה זו אינה נצמדת לשורת הדין.

אגב כך, אציין כי הצדק עם התביעה כי, ככל שביהמ"ש בוחר לקבוע מתחמי ענישה, עליו לקבוע מתחם נפרד לכל עבירה. לאור זאת, מצופה היה שינהג כאמור גם בנוגע לעבירת נשיאת הנשק הנ"ל.

המערער מס 4, פואד אגברייה, יליד 1984, הורשע כאמור בסיוע לניסיון חטיפה. פואד צורף לתוכנית החטיפה בשלב מתקדם יחסית, וחלקו בהתרחשות היה ממוקד יותר, מאחר שתפקידו המרכזי היה להעביר את חברי החוליה המבצעת לתחומי הקו הירוק. נסיבות אלה צריכות לבוא לידי ביטוי בגזר דינו. אולם, גם לגביו חלה ההלכה עליה עמדנו, לפיה, כאשר עסקין בהתארגנות המחייבת ביצוע פעולות שונות, אין לייחס משקל מכריע לתפקיד שהוטל על מעורב זה או אחר. זאת ועוד, תרומתו של מערער זה ליצירת התנאים לביצוע העבירה אינה מבוטלת. על כך יש להוסיף כי אף מערער זה הורשע בעבירה נוספת הקשורה לנשק. על רקע כלל הנסיבות האמורות, מגיע אני למסקנה כי העונש שהוטל על פואד וודאי אינו נוטה לצד החומרה ואף יש בו הקלה. לאור זאת, אף בעניינו, אציע לחברי לדחות את הערעור.

סוף דבר

נוכח ניתוח הדברים כפי שהובא לעיל, דעתי הינה כי יש לפסוק כדלקמן:

- לדחות את ערעורי הסנגוריה בנוגע למערערים 2 ו-4.
 - לקבל את ערעור הסנגוריה בעניינו של מערער מס' 1 ולהעמיד את עונשו על 8 וחצי שנות מאסר לריצוי בפועל מיום מעצרו.
 - לקבל את ערעור הסנגוריה בעניינו של מערער מס' 3 ולהעמיד את עונשו על 11 שנות מאסר ו-3 חודשים לריצוי בפועל מיום מעצרו.
 - לקבל את ערעור התביעה בעניינו של המשיב ולגזור עליו 5 שנות מאסר לריצוי בפועל מיום מעצרו.
- יתר רכיבי הענישה שהוטלו על ידי ביהמ"ש קמא בנוגע לכל אחד מהמערערים והמשיב, יוותרו על כנם.

השופט אל"ם עזרא קמא:

אני מסכים.

השופט אל"ם איתן הברמן:

אני מסכים.

ניתן והודע היום, 10 במאי 2016, ב' באייר התשע"ו, בפומבי ובמעמד הצדדים.

(-)

(-)

(-)

שופט

אב"ד

שופט

[בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, תיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן](#)

נתנאל בנישו 54678313-1712/15

נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה